

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЛАР КОМИТЕТЛАРИ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТҚАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТ СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 36 (2327), 20 февраль, чоршанба, 1963 йил. Баҳоси 2 тийин.

Суратда: ёш механизатор пахтакорларнинг III Бутуниттифоқ слёти қатнашчиларининг бир гуруҳи. (Чапдан) Калинин районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг механизатори Рихис Каюмова, Оқдўғон районидаги «XXII партсъезд» колхозининг турсуночиси Сабоҳат Дадабова, 2-Оқдўғон совхозининг бригадирини, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тошмабат Алиқонов ва 1-Оқдўғон совхозининг агрономи Қумри Убайдуллаева ўртолқар танаффус вақтида узаро суҳбатлашмоқдалар.

ЁШ МЕХАНИЗАТОР ПАХТАКОРЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ УЧИНЧИ СЛЁТИ

Ёш механизатор пахтакорларнинг Бутуниттифоқ учинчи слёти 19 февралда ўз ишнин давом эттирди.

Пахтани машинада теришда эришган муваффақиятлари ўзун мукофотлар билан таъдирланган пахта териш агрегатлари механик-ҳайдовчиларидан бир гуруҳини эрталаб СССР орденлари татанали вазиётда топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабоков СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан таъдирланди. И. В. Бабоков меҳнат ҳама ёшларга, пахта дала-ларининг ҳамма меҳнатқашларига ибрат бўлиб хизмат қилаётган атоқли механизаторлар мукофотлари кўйилган стол ёнига бирин-кетин қўйилди. Ёш механизаторлар социалистик мусобақаси ташаббускорларининг ютуқларини Батан, Коммунистик партия ҳукуматининг олий мукофотлари билан таъдирлади. СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Е. С. Насриддинова орденлари топширар экан, пахтачилик новаторларини қизгин таъриқлайди, уларга ўз ишларида янги муваффақиятлар тилайди.

Ҳукумат мукофотлари топшириб бўлигандан кейин СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Павел Романович Поповичга сўз берилади. Юлдузларро парвоз қилган совет кемалари капитанлари шонли оёқларининг вақилини меҳани-

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ ОТЛАНМОҚДАЛАР

Тошкентда бўлиб ўтган ёш механизатор пахтакорларнинг Бутуниттифоқ слётида икки кун давомида мамлакат пахтакор республикаларидаги комсомол ташкилотлари ва барча ёшларнинг пахтачиликка комплекс механизацияни янада кенгроқ жорий қилиш соҳасидаги вазифалари тўғрисида катта ва принципиал муҳокама бўлди.

Ўзбекистон, Тожикистон, Озарбайжон, Туркменистон, Қирғизистон, Қозоғистон ва Арманистон ёш механизаторларининг вакиллари ана шу вазифаларни партиянинг тарихий XXII съезди, КПСС Марказий Комитети март ва ноябрь пленумларининг талаблари нуқтани назардан муҳокама қилиб, етти йилликнинг бешинчи йилида пахта ҳосилдорлигини ошириш, техника тараққиётининг муваффақиятларини кенг татбиқ этиш йўлида янги муҳим қадам ташлашга тайёр эканликларини билдирдилар.

Улар совет пахтакорларининг энг яхши дўсти Никита Сергеевич Хрушчев меҳнатқашларга ва кўрсатмаларини муқим қадар муваффақиятлар амалга оширишга отланаётганликларига ҳақиқат яқинлиги билан таъриқланди.

Ёшлар ҳар гал тўпланганларида ўз кенгашларига турмуш таърихига бой ветеранларни таъриф қилишлар. Слётнинг фахрий қатнашчилари орасида еттиш йилар пахтакор, Янгйўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги донгдор «Шарқ юлдузи» колхозида муттасил раис бўлиб ишлаб келатган, ўз марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов энг шарафли ўринлардан бирини эгаллади.

Слёт қатнашчилари унинг нутқини сабрлиқ билан кутар эдилар. Чунки «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириб келётган ва бутун мамлакатда машҳур бўлган бо му-

ҚИШЛОҚ КОММУНИСТИ

Биз Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг сўнгги ўн йиллик тарихига назар ташласак, қишлоқ ҳўжалигини туркиятишга максимум эътибор берилаётганлигини, бу масала пленумларнинг кун тартибига бот-бот қўйилаётганлигини кўрамиз. Бу табиий ҳол. Бугун даладаримиздан миллионлаб тракторлар қўшиқ айтиб ўтаётган экан, дарёларга сепоялар ташланиб, ажойиб нуруналар яратилаётган экан, мартер пелларининг оғзидан чўян қўшдиҳ эритиб олинаётган экан, қўшалокдаб космик кемаларимиз юлдузлар томон учаетган экан, бу, шубҳасиз, қудратли индустрияимизнинг хизмати ва шарофати. Лекин бизнинг қишлоқ ҳўжалигимиз, у қанчалик қўлоқ отмасин, аҳолининг ўсиб бораётган юксак талаблари даражасидан маълум даражада орқада қолаётган.

Коммунизм — маъмурилик дедик. Коммунизм — дон, гўшт, сут, ёғ, пахта ва бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини мўл-кўл яратиб дедик. Буларнинг ҳаммасини сен яхши биласан, тушунасан, сезасан, қишлоқ коммунисти! Сенга шуниси ҳам аёнки, биз коммунизмни қўруқ ҳашам учун қўрмаймиз, ширин яшаш учун қўрмаймиз. Дедик, сен, қишлоқдаги ўртоғимиз, бу ишга аввало ўзинг бош-қош бўлишинг керак. Сен партиянинг коммунист фаровонлиги учун кураш кетаётган жойдаги ташкилотчисан, агитаторсан, пропагандистсан, кўз қўлоғисан! Сен оқдинги маррада, сафдаги, ҳукумдаги жангчисан. Сен қолхоз қишлоқларида, совхоз посёлкаларида коммунизм маъсаладарини биринчи бўлиб ёқувчи қаробонсан.

Қишлоқ коммунисти, сен қишлоқда коммунизм жарчи-сан. КПСС аъзоларининг жуда катта армияси қишлоқда яшаб ишлаётган экан, олмази ўннга эргаштириб бораётган экан, коммунизмга йўл очаетган экан, бу энг афур, қудратли куч. Қишлоқ ақли сен яқин масалақаттўй, ўртоқ дейди. Пахтакорлар сени агроном, механизатор дейдилар, гаулакорлар сени мўхтор қомбайини дейдилар, чорвадорлар сени уста чўпон дейдилар, сувчилар сени таърибали мўрб дейдилар, соҳибдорлар сени мўншоркор бегон дейдилар. Бу сенга азбаройи ишончининг зўрлигидан. Сенинг шахсий ўрнагинг — улар учун энг яхши мақтаб, энг яхши совға, энг яхши қўшиқ. Сенга эътиқодларини шу қадар баландки, улар сен бор ерда галаба бор, сен юрган йўлдан катта қарвон ўтади деб қаттиқ ишонадилар. Улар сенга ҳамма вақт партиянинг мўхтор вакили деб қарайдилар. Улар доим сендай ишлашга, ишлашга, ўқинишга тақдир қилишлар.

Узоқ йиллардан бери Мирзачўлда қўриқ очиб, қудратли ҳўжалик барпо этган «Коммунизм» колхозининг раиси коммунист Турсунбой Латиповнинг қим бўлган йўли. У ўз гайрати, ташкилотчилиги, қолхоз ишлаб чиқаришга ишонинг қўшини билан раҳбарлик қилиш, янги, илгор нарсалардан дарҳол сеза олгани билан фақат Янгйўлдегана эмас, бутун республикада маълум. Қишлоқ коммунисти, сен қишлоқда коммунизм жарчи-сан. КПСС аъзоларининг жуда катта армияси қишлоқда яшаб ишлаётган экан, олмази ўннга эргаштириб бораётган экан, коммунизмга йўл очаетган экан, бу энг афур, қудратли куч. Қишлоқ ақли сен яқин масалақаттўй, ўртоқ дейди. Пахтакорлар сени агроном, механизатор дейдилар, гаулакорлар сени мўхтор қомбайини дейдилар, чорвадорлар сени уста чўпон дейдилар, сувчилар сени таърибали мўрб дейдилар, соҳибдорлар сени мўншоркор бегон дейдилар. Бу сенга азбаройи ишончининг зўрлигидан. Сенинг шахсий ўрнагинг — улар учун энг яхши мақтаб, энг яхши совға, энг яхши қўшиқ. Сенга эътиқодларини шу қадар баландки, улар сен бор ерда галаба бор, сен юрган йўлдан катта қарвон ўтади деб қаттиқ ишонадилар. Улар сенга ҳамма вақт партиянинг мўхтор вакили деб қарайдилар. Улар доим сендай ишлашга, ишлашга, ўқинишга тақдир қилишлар.

Узоқ йиллардан бери Мирзачўлда қўриқ очиб, қудратли ҳўжалик барпо этган «Коммунизм» колхозининг раиси коммунист Турсунбой Латиповнинг қим бўлган йўли. У ўз гайрати, ташкилотчилиги, қолхоз ишлаб чиқаришга ишонинг қўшини билан раҳбарлик қилиш, янги, илгор нарсалардан дарҳол сеза олгани билан фақат Янгйўлдегана эмас, бутун республикада маълум. Қишлоқ коммунисти, сен қишлоқда коммунизм жарчи-сан. КПСС аъзоларининг жуда катта армияси қишлоқда яшаб ишлаётган экан, олмази ўннга эргаштириб бораётган экан, коммунизмга йўл очаетган экан, бу энг афур, қудратли куч. Қишлоқ ақли сен яқин масалақаттўй, ўртоқ дейди. Пахтакорлар сени агроном, механизатор дейдилар, гаулакорлар сени мўхтор қомбайини дейдилар, чорвадорлар сени уста чўпон дейдилар, сувчилар сени таърибали мўрб дейдилар, соҳибдорлар сени мўншоркор бегон дейдилар. Бу сенга азбаройи ишончининг зўрлигидан. Сенинг шахсий ўрнагинг — улар учун энг яхши мақтаб, энг яхши совға, энг яхши қўшиқ. Сенга эътиқодларини шу қадар баландки, улар сен бор ерда галаба бор, сен юрган йўлдан катта қарвон ўтади деб қаттиқ ишонадилар. Улар сенга ҳамма вақт партиянинг мўхтор вакили деб қарайдилар. Улар доим сендай ишлашга, ишлашга, ўқинишга тақдир қилишлар.

Узоқ йиллардан бери Мирзачўлда қўриқ очиб, қудратли ҳўжалик барпо этган «Коммунизм» колхозининг раиси коммунист Турсунбой Латиповнинг қим бўлган йўли. У ўз гайрати, ташкилотчилиги, қолхоз ишлаб чиқаришга ишонинг қўшини билан раҳбарлик қилиш, янги, илгор нарсалардан дарҳол сеза олгани билан фақат Янгйўлдегана эмас, бутун республикада маълум. Қишлоқ коммунисти, сен қишлоқда коммунизм жарчи-сан. КПСС аъзоларининг жуда катта армияси қишлоқда яшаб ишлаётган экан, олмази ўннга эргаштириб бораётган экан, коммунизмга йўл очаетган экан, бу энг афур, қудратли куч. Қишлоқ ақли сен яқин масалақаттўй, ўртоқ дейди. Пахтакорлар сени агроном, механизатор дейдилар, гаулакорлар сени мўхтор қомбайини дейдилар, чорвадорлар сени уста чўпон дейдилар, сувчилар сени таърибали мўрб дейдилар, соҳибдорлар сени мўншоркор бегон дейдилар. Бу сенга азбаройи ишончининг зўрлигидан. Сенинг шахсий ўрнагинг — улар учун энг яхши мақтаб, энг яхши совға, энг яхши қўшиқ. Сенга эътиқодларини шу қадар баландки, улар сен бор ерда галаба бор, сен юрган йўлдан катта қарвон ўтади деб қаттиқ ишонадилар. Улар сенга ҳамма вақт партиянинг мўхтор вакили деб қарайдилар. Улар доим сендай ишлашга, ишлашга, ўқинишга тақдир қилишлар.

Узоқ йиллардан бери Мирзачўлда қўриқ очиб, қудратли ҳўжалик барпо этган «Коммунизм» колхозининг раиси коммунист Турсунбой Латиповнинг қим бўлган йўли. У ўз гайрати, ташкилотчилиги, қолхоз ишлаб чиқаришга ишонинг қўшини билан раҳбарлик қилиш, янги, илгор нарсалардан дарҳол сеза олгани билан фақат Янгйўлдегана эмас, бутун республикада маълум. Қишлоқ коммунисти, сен қишлоқда коммунизм жарчи-сан. КПСС аъзоларининг жуда катта армияси қишлоқда яшаб ишлаётган экан, олмази ўннга эргаштириб бораётган экан, коммунизмга йўл очаетган экан, бу энг афур, қудратли куч. Қишлоқ ақли сен яқин масалақаттўй, ўртоқ дейди. Пахтакорлар сени агроном, механизатор дейдилар, гаулакорлар сени мўхтор қомбайини дейдилар, чорвадорлар сени уста чўпон дейдилар, сувчилар сени таърибали мўрб дейдилар, соҳибдорлар сени мўншоркор бегон дейдилар. Бу сенга азбаройи ишончининг зўрлигидан. Сенинг шахсий ўрнагинг — улар учун энг яхши мақтаб, энг яхши совға, энг яхши қўшиқ. Сенга эътиқодларини шу қадар баландки, улар сен бор ерда галаба бор, сен юрган йўлдан катта қарвон ўтади деб қаттиқ ишонадилар. Улар сенга ҳамма вақт партиянинг мўхтор вакили деб қарайдилар. Улар доим сендай ишлашга, ишлашга, ўқинишга тақдир қилишлар.

НАВҚИРОН ҚАЛБЛАР

Анҳор ёқасида саватат тўқиб турган баҳайбат буюнда буюн катта тантана. Бу ерга беповен Ватанимизнинг қўлжа юзлари—йишқарларлари тўпланган. Ёш механизатор-пахтакорларнинг III Бутуниттифоқ слёти бошланганга қадар вақт бўлди. Йиғин қатнашчилари ҳали замона танаффусига чиқиб қолмади. Ана, чиқибди ҳам. Катта нақшин эшик очилиб, чикаридан алақандой қизик қапдан шод қўлаётган бир неча киши чиқиб келди. Уларнинг орасида ҳарбий кийимдан, ўрта ёшлардаги, очик неҳралар, ўртабўй киши ҳам бор эди. У қўшимча иссиқ қўриқди. Қим бўлдики? Не, бо савоёй биродарларини бери — Павел Романович Попович!

Бинодан чиққан кишилар Анҳор лабида давра қўриқидида, ўзаро қизгин суҳбатлаша бошлади. Улар ўртасидан гоҳ ҳазил-мўтоба гаплар, гоҳ шўл қўлиқ кўтарилди. Павел Романович «қошот ҳақидаги ҳикоям оёқларга тушундири бўлсин» дедан мақсабидан, қўлларини чўққон ҳаракатга келтириб ҳаво бўлишида қандайдир шакллар ясаб гапирарди:

— Мен буюн сиз пахтакорлар орасида бўлганим, ёш механизаторларнинг Бутуниттифоқ слётида қатнашаётганим учун ҳам ўзимни бахтиёр деб ҳис қилаётганман. Тошкентга келатганимда савоёй биродарларим Юрий, Герман ва Андрейлар сизларга савоёй салом айтмади.

— Раҳмат сизга, Павел Романович, — деди савоёй билан Турсунқул Охунова, — дийёр-мишга келганимизнинг ўзи бизни беҳад қувонтирган эди. Бизнинг фахримиз, қўнқонимиз бў-

КОСМОС ҚАҲРАМОНИ МЕХНАТ ҚАҲРАМОНЛАРИ ҲУЗУРИДА

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган СССР космонавт-учувчиси Павел Попович яқинда кўни Запарфшон водийсига ва Мирзачўлга сафар қилди.

Эрталаб у, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. А. Саюшев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоллигига кандидат Қ. Муртазоев ва СССР Олий Советининг депутати М. Иброҳимов билан бирга Тошкентдан Самарқандга учиб кетди.

Самарқанд аҳолиси космос қаҳрамонини гоёт савимий кутиб олди. Космонавт Самарқанднинг та-

рихий ёдгорликларини жуда қизиқиб томоша қилди. Улуғ олим Улуғбекнинг ўн бешинчи асрда барпо қилган астрономия обсерваторияси космонавтининг алоҳида эътиборини жалб қилди.

Юзлаб студентлар, ишчилар, фан ва маданият арбоблари, маҳаллий гарнизон жангчилари А. Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетининг мажлислар залида тўпланди. Бу ерда ўтказилган умумшаҳар митингида саноат област комсомол комитетининг биринчи секретари Н. Н. Санжара, университет студенти Озода Отаева, ёш медицина олими, фан кандидати Розия Усмонова,

В. И. Ленин номидаги «Қизил дивангел» заводининг соловчиси Николай Ягода, Граждан-ҳаво флотининг учувчиси А. Н. Дединов, Горький номидаги 33-мактабдаги пионер вожатийси Лариса Займаман сўзга чиқдилар.

Павел Романович Попович самарқандликларга сидидил билан кутиб олганликларини учун чин кўнгилдан таъанқур айтди.

Космонавт энди Мирзачўл томон йўл олди. У тушган машина Ўзбекистон қўриқ ерининг беповен даладари ўртасидан гизиллаб бормоқда.

Ўул бурилиши билан чўлда қад кўтарган ва икки қаватли уйлардан иборат бўлган шаҳарча кўзга ташланди. Бу — «Главо-лодностепрой» 6-совхозининг марказий усадьбаси. Шу ерда етиштирилган пахта ҳосилдан тўпланган жуда катта пахта гармин олдида машина тўхтади.

Пахта даладарининг донгдор новатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунқул Охунованинг синглиси ёш механизатор Инобат Охуновани Павел Поповичга таъинтирдилар.

Тўрт космонавтининг портретлари билан безатилган бинонинг олдида митинг бошланди кетди. Совхоз комсомол комитетининг секретари Яйра Саъдуллаева, механизатор Хосият Усмонова, совхоз партия комитетининг секретари Саид Маматқулов бирин-кетин сўзга чиқдилар.

Улар партия, ҳукумат, шахсан Никита Сергеевич Хрушчев ҳақида оталарча гамҳўрлик қилаётганлигини космонавтар билан сингари қўриқ ерни ўзлаштирувчилар ҳам ҳар қадарда сезиб турганлигини, КПСС XXII съезидан кейин ўртоқ Н. С. Хрушчев Мирзачўлни ўзлаштирувчилар ҳузурига икки марта келиб, ўзининг қимматли масалақатлари билан совет пахтакорлигининг янги райониин вужудга келтириш суҳбатларини таъин ҳам оширишга ёрдамлашганини хурсанд бўлиб гапириб бердилар.

Павел Попович қўриқ ерни ўзлаштиратиларга муноаваф қилиб, деҳқонларнинг меҳнати билан болалиги чоғиданоқ яқини таниш эканлигини таъриб берди.

Павел Попович Тошкентга қайтиб келиб, кеңқурун Оқруқ Оқруқнинг жангчилари билан уч-рашди.

Кечани Турсунқул қўриқ оқруқ қўшинларининг қўмондони, армия генерали И. И. Федюнинский очди.

Капитан И. А. Ларин «Восток-6» кемасининг қомандирга Турсунқул қўриқ Оқруқни комсомоллари ва ёшларининг оташин саломини топширди.

Совет ҳалиқининг ақл-заковати, совет фани ва техникасининг жуда катта ютуқлари, совет олимлари, мутахассислари, инженерлари ва техникаларининг муваффақиятлари, деди Павел Иттифоқи Қаҳрамони А. Ф. Ковалевич, Сизнинг, азиз Павел Романович, жасоратингизда ўз ифодасини топди.

Учрашувда тўпланганлар Павел Романович Поповичнинг нутқини гудгузроқ зарарлан билан кутиб олдилар. У, космосни забт этган космонавтарининг Турсунқул қўриқ Оқруқи жангчиларига жангтоз саломини топширди, (ЎЗТАГ).

ЛАОС КОРОЛИ МОСКВАДАН ЖУНАБ КЕТДИ

МОСКВА, 18 февраль. (ТАСС). Совет Иттифоқи давлат вазити билан келган Лаос короли Шри Саванг Ваттана Ҳазрат Олийлари, коалицион ҳукуматнинг бош вазирини шахзода Суванна Фума ва Лаоснинг бошқа давлат арбоблари бугун Москвадан Швейцарияга жўнаб кетдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ МЕХНАТҚАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ СИРДАРЕ ОБЛАСТ СОВЕТИГА САЙЛОВ УТКАЗУВЧИ ОБЛАСТ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ СОСТАВИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Меҳнатқашлар депутатлари Сирдарё област Советига сайлов ўтказувчи област сайлов комиссиясини қўйидаги составда тасдиқлансин:

Област сайлов комиссиясининг раиси — Тўраев Азиз Аппакович — Ўзбекистон Ленинчи Коммунист Ешлар Союзи Янгйер ташкилотидан.

Област сайлов комиссияси раисининг ўринбосари — Мурадов Мамамет — «Главолодностепрой» 2-СМУ қасаба союзи ташкилотидан.

Област сайлов комиссиясининг секретари — Кузнецов Николай Иванович — Янгйер ишлаб чиқариш бошқармаси коммунист ташкилотидан.

Матвалев Сотволди — Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Партия XXII съезди номли қолхоз аъзоларидан.

Бозорова Шарофат — Янгйер ишлаб чиқариш бошқармасидаги 1-«Бобу» совхозини ишчи ва хизматчилардан.

Назозов Мамазхур — Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасидаги Тарас Шевченко номли қолхоз коммунист ташкилотидан.

Зоткина Пелагея Денисовна — Пахтаорол ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Пахтаорол» совхозини Партия XXII съезди номли бўлимининг ишчи ва хизматчилардан.

Султонова Қўлшара Бенашевна — Жетисай қасалхонаси медицина ҳодимлари коллективидан.

Ниебова Қўлшара — Киров район ижроа комитети халқ маорифи бўлими ҳодимлари коллективидан.

Қўлшара Тамира — Ўзбекистон Ленинчи Коммунист Ешлар Союзи Жизҳаз ташкилотидан.

Исмонлов Қарим — «Главолодностепрой» 4-автобази ишчи ва хизматчилари коллективидан.

1963 йил 19 февраль, Тошкент шаҳри.

Е. НАСРИДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари,
Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент, Ленин, майдон.

Ш. ШОРАХМЕДОВ.

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ ОТЛАНМОҚДАЛАР

(Боши биринчи бетда)

яхши кўрсаткичларнинг сирини бир сўз билан ифодадиган сўзасалар, мен — механизация, деб жавоб берган бўлур эдим. Биз механизациядан жуда кенг, ҳатто, экинларни сугориги пайтда ҳам фойдаландик. Шахсан ўзим мавсумда 300 тонна пахта териш мажбуриятини олган эдим, амалда эса 306 тонна пахта тердим.

Техникадан моҳирлик билан фойдаланиш, дейди Далажонов, комплекс механизациялашган бригадга ким бошчилик қилаётганлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бу бригаддаги техникани севадиган, техникани яхши билидиган кишилар раҳбарлик қилишлари керак. Колхозда тузилган 6 та комплекс механизациялашган комсомол-ешлар бригадасининг раҳбарлари худди ана шундай кишилардир. Мамажон бошчи бригада етти йилликнинг бешинчи йилида 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш, бир центнер пахта таннархи, яъни саккиз сўмга таъсир қилган мажбуриятини олди. Бригаданинг ўзи мавсумда 350 тонна пахта теришга эҳд қилди. Бу мажбурият пухта ўйлаб қабул қилинган ва конкрет ҳисоблар билан асосланган.

— Юлдузларро океанда Павел Попович қуйлаган совет космонавтларининг марши бутун дуня машхур бўлиб кетди. «Ишончмоя, ракета қаровни кўрсатар экан, юлдузлар манзилни...» — деб шавқ билан қуйлайди бу қўшқинчи пахтакор ҳам ўз машиналари штурвалига ўтирар экан. Ахир, бу машиналар ҳам Ватанимиз шухратини ошираётган, порлоқ кетакларни яқинлаштираётган ракетапарак.

— Ҳозир бизнинг хўжалигимизда ўтган йилдагига қараганда икки баравар кўп, яъни ўз олтинга машина бор, — дейди Тожиқистон ССР Ретар ишлаб чиқариш бошқармасидаги Калинин номи колхозининг механик-ҳайдовчиси **Шоди Расулов**. — Ҳар бир агрегатга икки механизатор бйринтилади. Уларнинг кўпчилиги комсомоллардир. Бизнинг бригаданимиз ўтган йилги тажрибани ҳисобга олиб, қирқ центнердан ҳосил етиштиришга ва ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олишга эҳд қилди.

— Биз ҳам бутун ҳосилни машиналар ёрдами билан териб оламиз, — деб унинг гапни қуватлайди Туркменистон ССР Салт ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» колхозининг комплекс механизациялашган комсомол-ешлар бригадаси бошчилиги **Яъни Нуриев**. — Ўтган йили бўлганидек, бу йил ҳам биз 1 ноборга-ча пахта планининг тўлғалигини ҳақида рапорт бермоқчимиз. Ҳар гектар ердан камид 35 центнердан «оқ олтин» олишни мўлжалламоқдамиз. Ўтган мавсумда таннархи 8 сўм 60 тийинга тушган пахта янада арзонлашди.

— Биз ҳам бун ш келамиз, — деб ўз мусобақадор ўртоқларининг гапни қуватлайди Арманистон ССР Октемберия ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октембер» совхозининг механик-ҳайдовчиси **Агаси Симонян**. — Бизнинг бригаданимиз устьабинский дехқонлар ва янгийўллик пахтакорлар ташаббусига қўшилиб, қўшмага мумкин қадар яхшироқ тайёргарлик кўриш учун ҳамма чораларни кўрди. Бригаданинг ҳамма аъзолари агрономия тўғрисида шугулланмоқда. Шугулланиш учун вақт етарли, чунки бутун техника ремонтдан чиқариб

қўйилди, ўғитлар ҳам далага ташиб бўлинди.

Устьабинскийлар ва янгийўллик пахтакорларнинг мувожазати, яъни биринчи мавсумда механизаторлар кенг қўллаб-қувватлашлари, лозим, дейди Озарбайжон ССР Астрахан-Бозор ишлаб чиқариш бошқармасидаги Азизбеков номи колхозининг бригадари **Комил Абншов**. Бригада аъзолари техникадан моҳирлик билан фойдаланиб, пахта ҳосилдорлигини 29—30 центнерга етказишга ва пахта таннархини кескин равишда камайтиришга қарор қилдилар.

Ўзбекистон ССР Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи колхозининг бригада бошчилиги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Турсунной Охунва** сўзларини ажойиб хусусиятига эътиборини жалб қилди.

— Ёш пахтакорларнинг биринчи Бутуниттироқ слётида, — дейди Турсунной, — қизлар жуда кам эди. Ҳозир эса, залда мана қанча қизлар ўтирибди! Ўртоқлар, хотин-қизларимиз машина билан дўст тутишиб, пахтачиликни комплекс механизациялаш ишини ўз қўлларига олганликлари жуда сўз иш бўлди. Юнажон партия, Никита Сергеевич Хрущёв бизнинг ҳамма ташаббусларимизни қўллаб — қуватлаётганлиги л а р и учун, улар пахтачиликка энг яхши техникани жорий қилиш ҳақида ҳарма-тўлмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун, пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида ана шу техникадан қандай фойдаланиш кераклигини бизларга ўргатаётганлиги учун уларга катта раҳмат.

— Бир вақтлар, — дейди сўнгра Турсунной, — баъзи колхоз раислари механизатор бўлишга эҳд қилган қизлардан қулишган эди. Энди эса бизнинг ташаббусимиз ҳақида бирорта ёмон сўз эшитмайсиз. Лекин ҳали ҳам сўзда хотин-қизларга машинани ағдлаш йўли очиб берилсин, деб ваъз-хонлик қиладиган, амалда эса бу мўҳим ишга ҳалакит бераётган кишилар учраб туради. Қизлар учун механизация мактаблари дарвозаларини янада кенгроқ очиб қўйиш, механизаторлик касбига ағдлаган ҳар бир колхозчи аёл ёки совхоздаги ҳар бир ишчи аёл машинада ишлаш ҳақида ғамхўрлик қилиш керак.

Турсунной Охунва слётда қатнашган хотин-қизларга мувожазати, уларни етти йилликнинг бешинчи йилини яхши бошлашга чақиради. Қўзда пахта териш машиналари яхши ишламоғи учун ҳозирдаюқ астойдил меҳнат қилиш, оқишга намунали тайёргарлик кўриш керак. Турсунной ўз бригадасида ҳамма кишиларни ўзгани ишлашда, машиналардан максимал фойдаланишни ҳисобга олган ҳолда планлаштирмоқда. Чингит ақли миқдорда уруғлик ташлаб кетадиган севқалар билан экилади. Бригада узунасига қўндаганга култивация ўтказиш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Органик ва минерал ўғитлардан тўғри фойдаланиш мўлжаллаб қўйилди. Бригаданинг шiori — кетмондан батамом воз кечиш, ўзгани ишлашда ҳам машинага кенг йўз очиб берадиган агротехникадан фойдаланишдир.

Қирғизистон ССР Қорасув ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номи колхозининг еш пахтакори **Арафатхон Хоким-оҳунва** ҳам шу ҳақда, хотин-қизларнинг техника тараққиёти учун курашдаги катта роли ҳақида гапирди.

Қорақалпоғистон АССР даги

«Ленинизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ойим Камолова** механизатор хотин-қизларга булган жуда катта қўшма қилиб, ҳақида гапирди. Этти таъкидлайдики, техникани ағдлаб олган қизларнинг мусобақасини кенгайтириш, қардош республикаларнинг механизаторлари билан алоқани мустаҳкамлаш — комсомол ташкилотларининг гоят муҳим вазифасидир.

Ғиндубон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гултистон» колхозининг бригада бошчилиги **Обида Хамроева** айтдики, Бухоро об-ластида ҳам кетмондан қўғил узоқламайган, хотин-қизларга ишонмаётган консерваторлар учраб турибди. Кейинги уч йил ичиди Ғиндубон ишлаб чиқариш бошқармаси зонасидаги механизация мактабини 49 киши тавомлаб чиқди. Ўтган мавсумда эса, булардан фақат 29 киши пахта териш машиналарида ишладди.

— Биз энди шундай қилмоқчимиз, — деди хотин, — тажриба орттирган ҳар бир қиз дипломи бўлган, лекин машинаси қолган икки дўстоналиги оталикка олади. Биз бирорта механизатор қизнинг пахтадан мўл ҳосил олиш учун, дала ишларини комплекс механизациялаш учун умумхалқ курашидан четда қолмаслигини назорат қилиб тураемиз. Бу ишда бизга комсомол комитетлари ёрдам берадилар, деб ўйлайман. Ўз планларига келганда, мен шуларни айта олам: бригаданимиз аъзолари бу йил гектаридан қирқ центнердан ҳосил олишга эҳд қилдилар. Ўзим 150 тонна пахта-ни машинада териш мажбуриятини оламан. Ҳар қандай оё-ҳаво шароитига қарамадан ўз ватанди-ни бажараман.

Сариёғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Келес» совхозининг механик-ҳайдовчиси, КПСС XXII съездининг делегати **Райхон Усманбекова** Қозғоғистон механизаторларининг слёт қатнашчилари қизини саломини топширади. У, пахтачиликни тобора кўпроқ механизациялашнинг муҳим проблемалари тўғрисида ўз ишини билган ҳолда гапирди.

Ўзбекистон ССР Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Свердлов номи колхозининг бригада бошчилиги **Насибой Ўргашева** амалий тақлифлар киритди. Пахта териш машиналари бункерларининг ҳамчини, дейди у, кенгайтириш керак. Шундай қилганимизда кам вақт сарф этиш имконияти туғилади. Конструкторлар машиналарни руль билан бошқаришни енгиллаштириш тўғрисида ўйлаб қўришлари керак.

Туркменистондаги «К о м м у н и з м» колхозининг механик-ҳайдовчиси **Бийи Азлабберенова** қўйидагиларни айтди: — Биз ҳозир яхши машиналарга эгамиз. Механизаторлар «ХБС» машинасини жуда маъқулламоқдалар. Аммо бу машинанинг дивелетидан йилга атғи 40—50 куб фойдаланаётганлиги тўғрисида ўйлаб қўришлик мумкин эмас. Универсал рамали машиналар ишлаб чиқаришни мумкин қадар тезроқ йўлга қўйиш лозим.

Озарбайжон ССР, Импил ишлаб чиқариш бошқармасидаги 5-совхоз комплекс механизация бригадасининг бошчилиги **Севил Қазиева** техниканинг пахтачиликда гоят катта роль ўйнаётганлиги ҳақида, механизаторлар ихтиёрида бўлган катта резервлар тўғрисида қизини нутқ сўзлайди.

Ҳамма ерда ва ҳамма ўқиб, ўз билимини ошириш, коммунизм куришдан иборат умумий ишга

кўпроқ манфаат келтиришга ёрдам берадиган ҳамма нарсани кўнгил билан ўқиб бориш керак. Советлар мамлакатининг ёшлари ана шу шior остида яшамокдалар ва меҳнат қилмоқдалар.

Сўзга чиққан ўртоқлар таъкидлаб ўтганидек, машиналарни бошқаришининг бир ўзинга кифоя эмас. Пахта етиштиришининг мураккаб агротехикасини ҳам мукаммал ўрганиш, ҳозирги замон қиллоқ хўжалик фаил ютуқларини билиб олиш, ҳар томонлама камолотга эришиш керак.

Комсомол аъзоси аъло ўқиниш керак. Ўзбекистон ССР, Фарғона область Ленинград ишлаб чиқариш бошқармасининг комсомол комитети, дейди шу бошқарма комсомол комитетининг секретари **Шахрихон Қосимова**, бун яхши ағдлаб ёш механизаторларни тайёрлаш сифатида, уларнинг пухта ўқиб олишга олишга қатъий эътибор бери. Қўнгил билан ўқиган кишилар меҳнатда ҳам ўрнат қўрсатдилар.

Қишлоқ комсомоллари касбларни ўрганишда саноат корхоналарининг ёшларидан ўрнат олмақдалар. Саноат корхоналари ишдаги малакали ишчилар ўзларининг бу ва хилма-хил тажрибаларини ёш ишчиларга батафсил ўргатмоқдалар. В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехи комсомол ташкилотининг секретари **Рўзбой Райимжонов** слётда шу тўғрисида гапирди.

Тожикистон ССР Ретар ишлаб чиқариш бошқармасидаги М. Горький номи мактаб ўқувчилар бригадасининг бошчилиги **Турдиал Тошпулатов** ўз хотираларини сўзлаб беради. Шу мактаб ўқувчилари, дейди у, уч йил каттадан пахтадан фақат кўп билан теринишгана билар эдилар. Ўтган йили эса илгор агротехника қондаларига амал қилиб, ҳар гектар ердан 49 центнердан ҳосил олдилар.

Бригада аъзо бўлган 33 йил-гит ва қизларнинг ҳаммаси ўн биринчи синфини тавомлаб чиққанларидан кейин шу колхозда қўлиб ишлашга қарор бердилар. Улар ўз кучларини соғиб юбормаслик учун битта пахтачилик бригадасида ишлашга эҳд қилдилар. Шу билан бирга уларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалик институтининг сиртки бўлимига кириб ўқийдиган бўдилар.

Ўзбекистон ССР Учқўрғон районидаги 24-мактаб ўқувчилар бригадасининг бошчилиги **Гулнора Абдураҳмонова** қўйидаги л а р и айтди: Юқори синфлар ўқувчиларидан 20 киши етуқлик аттестати билан бир қаторда пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари дипломини ҳам олади. Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси вақтида ғўза парваришини ўрганидилар.

Ўзбекистон ёшлари, деди республика комсомол Марказий Комитетининг секретари **Д. С. Ёдгоров** слёт минбаридида туриб, бошча қардош республикаларнинг йилит ва қизлари билан бригадидида Ватанимизнинг пахтага бўлган ва доим ўсиб бораётган

эҳтиёжларини таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўишлари керак. Ўзбекистон комсомол ташкилотини пахтачиликка комплекс механизацияни жорий қилиш, механизатор кадрлар тайёрлаш, илгор тажрибани ёиш ишига кўпроқ эътибор берабшлади.Қўлгитна ту-гарак курс ва ўқув юртлари ташкил этилганлиги тўғрисида ўтган йилнинг бир ўзидигана 11 мингдан кўпроқ агрегатчи белги-ланган миқдорда чингит ташлаб, квадрат-уллаб экиш усулини ўрганиш учун ўқиди. 8 мингдан кўпроқ киши тракторчилар ихти-сосини ағдладди, олти ярим минг киши механик-ҳайдовчи шаҳ-датномасини олди. Лекин бу со-ҳада ҳали кўп иш қилишимиз керак.

«Биринг ҳар сантиметрини қарлаш керак, гектаридан мўл ҳосил етиштириш учун курашш керак». Слёт қатнашчилари Арманистон комсомолларининг ана шу шioriни қизини маъқуллади-лар. Арманистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Г. Григорян** ёш механизатор пахтакорлар форуми минбаридида туриб, бундай деди: республикада ўтган мавсумда 210 комсомол бригадаси ва зветнос ҳар гектар ердан мўл ҳосил олиш учун курашди. Дала ишларини комплекс механизация-ни, ғўзани парвариш қилиш вақ-тида техникадан тўла фойдаланиш имконини берадиган квадрат-уллаб экиш усулини ҳамма жойда жо-рий қилиш масаласи ана шу бри-гада ва зветноларининг диққат мар-казида турди.

Слёт қатнашчилари ўз нутқиди-рида таъкидлаб ўтганидек, қиш-лоқ меҳнаткашларининг маданий дам олишини тўғри уюштириш, пахтакорларнинг турмуши тўғрисида ғамхўрлик қилиш уларнинг иш унумини юксак даража-га кўтариш учун катта аҳа-миятга эгадир. Боку шаҳар ко-мсомол ташкилотининг бу соҳада қилган ишлари тақдирга лойиқ-дир. Шаҳар комсомол комитети декторлар, расомлар, артистлар, врачлар, цюрлар, ёзувчилар, техника олий ўқув юртларининг студентларидан иборат агитация — маданий бригадаларини райо-налга юборди. Бу бригадалар дам олиш ўйлари, дала пийноилари, болалар яслилари ва боқчаларини ремонт қилиш ҳамда жиҳозлашда қишлоқ ёшларига ёрдам бердилар, лекциялар ва концертлар ташкил қилдилар, кинофильмлар кўрсат-дилар, деворий газеталар, «жан-говар варақалар» чиқардилар, ил-гор иш тажрибаларини оммалаш-тиришда ёрдам кўрсатдилар. Озар-байжон комсомол Марказий Ко-митетининг секретари **С. Санлов** шу тўғрисида гапирди.

Тожикистон комсомол Марка-зий Комитетининг биринчи секре-тари **Р. Бобосодиқова** «Москва» колхози Восе ишлаб чиқариш бошқармасида бир неча йилдан буён қолоқ колхоз, деб ҳисоблан-ганлигини айтди. Ленин номи қўшни колхоз аъзолари амалий маслаҳат бериб, кишиларни, ма-шиналарни юбориб ёрдам кўрсат-

ганларидан кейин орадан бир йил ўтмасданок ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил олинди ва пах-та тайёрлаш плани бажарилди. Тожикистондаги қолоқ бригадалар ҳосилдорлигини гектар бошига ло-ақал 5 центнердан қўпайтиради-ган бўлсалар, мамлакатимиз қў-шимча равишда қарийб 50 минг центнер «оқ олтин» олади. Бунга эришмоқ учун ёрдам бериш — ил-горларнинг вазифасидир.

Ҳар бир республикада, ҳар бир област ва районда, дейди Чим-кент област комсомол комитети-нинг секретари **Д. Бопова**, маши-на билан пахта теришда рекорд қўйган кишилар бор. Аммо, аф-суски, уларнинг соғи кўп эмас. Модомики улар шундай муваффа-қиятларга эришга олган эканлар, механик-ҳайдовчиларнинг кўчли-лиги ҳам шунга эришишлари му-кин. Бунда гап қандайдир алоҳи-да шароитлар тўғрисида борма-ётир, бунда гап комсомоллик виқдо-нини тўғрисида, ҳалол меҳнат қи-лиш устида бораётир.

Туркменистон комсомол Марка-зий Комитетининг биринчи секре-тари **М. Моллаева** қўйидагиларни айтди: Ёшлар доим социалистик мусобақа ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Ҳозирги вақтда республика комсомоллари мусобақани чинакам умумхалқ ҳа-ракатида айлантириш учун, ёшлар бригадаларининг ҳар бири, ҳар бир механизатор комсомолларга

хос зўр райрат билан меҳнат қи-лиш учун бутун кучларини сарф қилмоқдалар. Комсомоллар ишла-ётган ҳар гектар ердан камид 30 центнер пахта олишга яқин йил-лар ичиди эришиб — Туркмени-стон ёш пахтакорларининг вазифа-сидир.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **В. А. Сапошев** слётда сўзлаган ўз нутқиди пах-такор республикалар комсомол ташкилотлари олдиди турган кат-та вазифалар ҳақида гапирди.

Слёт қатнашчиси — СССР комсомавт-учувчиси, Совет Итти-фоқи Қаҳрамони **Павел Романович Попович** сўз берилди. 4-комсомавт ва унинг тисмолида — ўзларининг ўлмас жасорат-лари билан Ватанимиз шаън-шав-катини, коммунизм кураётган совет халқининг шаън-шавкатини қўқларга кўтарган барча совет комсомавтларини механизаторлар ўрниларидан туриб қизини таб-риклашди.

Азиз дўстлар, дейди Павел Попович, мукофотланган ўртоқ-ларни ва ҳамма механизаторлар-ни қизини табриклашимга, совет комсомавтларининг бутун группаси номидан зўр қосиқ салом топширишимга рўхсат бер-гайсиз.

Космосда парвоз қилар экан-миз, бизни Ленин комсомол тарбиялаб етиштирганни, буюк Коммунистик партияниз ва совет халқимиз тарбиялаб етиштирга-нини доимо асда тутамиз. Шу сабабдан, биз, совет комсомавтла-рига юксак шшон билдирганлик-лари учун Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига чин қўғил-

дан ўз миннатдорчилигимизни из-ҳор қиламиз.

Космик парвозлар билан пах-танинг бир-бирига катта алоқаси бор. Модомики, шундай экан, сизларнинг пахтағиз биз билан бирга парвоз қилди ва сизлар-нинг пахтағиз космосда ҳам бўл-ди. Ҳозир мамлакатимизда «оқ олтин»га жуда катта эътибор бе-ришмоқда. Пахта — ҳақиқатан ҳам Ватанимизнинг олтин запаси-дир. Шу сабабдан, слёт қатнаш-чиларининг нутқларини тинглар экансан, чин қўғилдан қувониб кетсан, киши. Улар пахтани кўпроқ етиштириш, ҳамма юксак мажбуриятларни шараф билан бажариш учун маҳкам бел боғлаб турибдилар.

4-комсомавт ўз самовий биро-дари Андриян Николаев билан тарихда биринчи марта гурупа бўлиб қилган парвози ҳақида, мустаҳкам совет дўстлиги ўз зим-маларига юклатилган масулият-ли топшириқни бажаришлари учун ёрдам берганлиги тўғрисида батафсил гапирди.

Космос қаҳрамони яқинда совет делегациясини составида Куба-га бориб, кубалик дўстлар билан самийини учрашувлар ўтказди, Озодлик оролидан қунаб кетаёт-ган пайтимида, — дейди Павел Попович, — кубаликлар яғни ҳаёт барпо қилишда ўзларига ёр-дам бериб келаётган совет халқи-га қўлдан-қўп салом топшириш-мизни биздан илтимос қилиб қо-лишди.

Коиноти заёт этаётган совет комсомавтлари шонли оиласининг вақили ўз нутқини тавомлаш тў-риб, бундай дейди: Азиз дўстлар, мен, ёш механизаторлар билан, пахтакор республикаларнинг атоқ-ли кишилари билан учрашганим-га, серқўёш Ўзбекистонда бўл-ганлигимга гоят хурсандман. Сиз-ларни олий мукофот билан ана бир марта чин қўғилдан таб-рикламоқчиман, слёт қатнашчил-рига, барча ёш пахтакорларга чин қўғилдан меҳнатда катта-катта ютуқлар тиламоқчиман. Биз, совет комсомавтлари жона-жон партия ва Совет ҳукумати-нинг ҳамма топшириқларини ну-қўз аъло даражада бажарамиз, деб сизларни ишонтиришимга рўхсат бергайсиз.

КПСС Марказий Комитетининг секретари, КПСС Марказий Ко-митети Қишлоқ хўжалик бюроси-нинг раиси **В. И. Поляков** слёт-да нутқ сўзлади.

Слёт қатнашчилари мамлакат-нинг пахтакор республикаларида-ги барча механизаторлар, колхоз-чилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларига Мур-онаиб қабул қилдилар.

Ёш механизаторлар гоят ба-ланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Министрлар Советига, КПСС Марказий Комитетининг секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущёвга табриқнома қабул қилдилар.

С. ҚАЛАНДАРОВ, Ю. КУ-КАРКИН, Г. ЛИПШИЦ, Е. МАИОРОВ. (ЎзТАГ мухбир-лари).

ПРОПАГАНДИСТЛАР ВА БОШЛАНҒИ ЭКОНОМИКАНИ ЎРГАНИШ ТўғРАГИ ТИНГЛОВЧИЛАРИГА ЁРДАМ

БОШҚАРИШ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Бизнинг экономикамиз соци-ализмнинг иқтисодий қонунари асосида ривожланади. Социали-стик жамиятга амал қилаётган иқ-тисодий қонунари ичиди энг муҳи-ми халқ хўжалигини планли — пропорционал равишда ривожлан-тириш қонунидир. Халқ хўжали-гининг барча тармоқлари сингари қишлоқ хўжалиги ҳам планли ра-вишда, хўжаликнинг бошча тар-моқлари билан узвий боғланган ҳолда ривожланади, халқнинг мод-дий фаровонлигини тинмай оши-риш, моддий техника, ресурслар-ни рационал тақсимлаш катта аҳамиятга эга.

КПСС XXII съезида қабул қи-лган коммунистик курилишнинг улкан Программаси бизнинг иқти-содий йўналишимиз перспектива-лари, асосий иқтисодий вазифа — коммунизмнинг моддий-техника ба-засини яратиш йўлларини кўрсат-иб берди.

«Планлаштириш ишиди асосий вазифа, ҳозир шундан иборатки, — деган эди КПСС Марказий Коми-тети ноябрь Пленумида сўзлаган нутқиди ўртоқ Н. С. Хрущёв, — моддий меҳнат ва молиявий ре-сурслардан, табий бойликлардан энг рационал равишда ва самара-ли фойдаланиш, яъни техникани ривожлантириш ва жорий қилиш, ишлаб чиқаришдаги ортиқча чи-қимларни ва нобудгарчиликлар-ни йўқотиш керак. Ишлаб чи-қариш соҳасида сарфларни им-кон борица камайтириб, жамият манфаатлари йўлида энг кўп ни-тижаларга эришиш — хўжалик курилишимизнинг, социалистик хўжалик раҳбарлик қилишнинг ва планлаштиришнинг қонунидир».

Социалистик хўжаликларда бир неча йилларга мўлжалланган персе-ктив планлар билан бир қатор-да йиллик, жорий планлар тузи-лади. Хўжалик тармоқларини ке-нгайтириш, илм ва техникани про-грессив суратда ривожлантириш илмий равишда ишлаб чиқилган

план бўлишини тақозо қилади. Коммунизм курилиши кенг қанот ёйган бизнинг шароитда планлаш-тириш масалалари билан ҳар қа-чонгидан ҳам жиддийроқ шугул-ланиш талаб этилади. КПСС Мар-казий Комитетининг ноябрь Пле-нумида планлаштириш ишларида-ги айрим нуқсонлар, планлашти-ришда йўл қўйилди келинаётган параллелизм кескин танқид қи-линди.

Ҳозирги шароитда қишлоқ хў-жалигини планлаштиришнинг роли яна ҳам ошди. Мамлакатимизда истеъмол моллари мўл-қўчили-гига эришиш кўп жиҳатдан илмий асосланган планлар тузиш ва бу планларнинг ижросини контроль қилишга боғлиқ. Коммунистик партия коммунизм курилишнинг ту-б масалаларини эътиборга олган ҳолда қишлоқ хўжалигига раҳбар-лик қилишнинг янги системасини ишлаб чиқди. Колхоз-совхозларга раҳбарлигини яна ҳам конкретроқ, изчилроқ амалга ошириш мақса-дида ишлаб чиқариш бошқармал-ри тузилди. Бу ишлаб чиқариш бошқармалари ҳар бир колхоз, совхоз ишлаб чиқаришини илм ва техниканинг илгор ютуқлари, ил-гор иш тажрибаларини қўлланган ҳолда ҳар бир гектар ердан унум-ли фойдаланиш масалалари билан шугулланган.

Қишлоқ хўжалигини планлаш-тиришда биринчи навбатда дав-латга мўл қўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаб бериш кўзда тутилди. Планлаштириш органлари ҳар бир хўжалик учун маҳсулот турлари бўйича маҳсулот топириш нормаларини белгилаб чиқди. Ана шу топириш асосида колхоз ва совхозлар экин майдон-лари, чорва моллар туёғи, ҳосил-дорлик ва бошча кўрсаткичларни планлаштирди. Маҳсулот тайёр-лаш топшириқларини тўғри план-лаштириш давлат планларини ба-жариш учунгина эмас, балки шу хўжаликнинг кенгайтиши ва ри-вожланиш учун ҳам имконият бе-риши лозим. Чунки етиштирилган маҳсулотнинг анчагина қисми (уруғлик, чорва озуқаси ва бош-чалар) шу хўжаликнинг ўзида қо-лади. Шунинг учун ҳам колхоз ва совхозлар ишчи планлаштиришда фақатгина товар маҳсулот топи-

ришни кўзда тутмай, хўжаликнинг ўз эҳтиёжларини ҳам ҳисоблаб чиқишлари керак. Шундай хўжа-ликлар борки, улар уруғлик фонд-ларини товар маҳсулот фонди би-лан аралаштириб юборадилар. Бу эса хўжаликнинг ривожланишига катта тўсқинлик қилади. Хўжалик планида давлат манфаатлари би-лан бир қаторда колхоз ва сов-хозларда ишлаб чиқаришни ке-нгайтириш масалалари ҳам ифода-ланиши зарур.

Ҳар бир хўжалик жорий йил учун йиллик ишлаб чиқариш — молия планини тузиб чиқди. Бу планда товар маҳсулот ишлаб чи-қариш топшириқлари, ишлаб чи-қаришни кенгайтириш, колхозчи-лар ва совхоз ишчиларининг мод-дий фаровонлигини ошириш, мод-дий пул маблағларини ва меҳнат ресурсларини ҳисобга олиш керак. Йиллик ишлаб чиқариш-молиявий планларини тузишдан олдин ўтган хўжалик йили ақуналар кўриб чи-қилди. Планлар илгор қўнажик-ларнинг иш тажрибаларига ва эриш-ган ютуқларини ўрганиш асосида мавжуд хўжалик қўрсаткичларига таққослаиб тузилади. Янги хўжа-лик йилини планлаштиришда ўр-тача кўрсаткичлар даражасини эмас, балки илгор хўжаликнинг ишларини назарда тутиш ке-рак. Асқ ҳолда тузилган план хў-жалигини ривожлантиришга эмас орғатга кетишига олиб келади.

План ҳар қанча намунали ту-зилган бўлса ҳам агар у ҳар бир бригада ва фермага, ҳар бир кол-хозчи, чорвадор ва совхоз ишчи

ДЎСТЛИК—ЭНГ КАТТА БОЙЛИК

ПАХТАОРОЛ РАЙОНИДА ЎТКАЗИЛГАН

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ КЕЧАСИ

ҚОЗОҚ ДАШТЛАРИДЕК ҚАДИМИЙ, ЎЗБЕК ПАХТАСИДЕК МУСАФФО

Ўзбекистон Сийсий ва илмий билимлар тарғувчи жамияти раисининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати Қодир Фозилхўжаева биринчи сўз берилди.

— Дўстлар, оғалар, — деб нўткини бошлади ўртоқ Фозилхўжаева, — қозоқ ва ўзбек халқларининг тарихига бир назар ташланг. Бу халқлар ўртасида қардошлик қозоқ даштларида қадимий, ўзбек пахтасида мусаффо.

Бу дўстлик зулм ва истибодга, ички на ташқи душманларга қарши курашда чинида ва Совет ҳокимияти йилларида янада мустаҳкамланди.

Нотик халқларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларидан ёқин мисоллар келтиради.

1917 йил 30 октябрда қуролли қўзғолол кўтарган Тошкент ишчиларига ёрдам бериш учун келган қозоқларнинг Қизил Гвардия отрядини сира унутмаймиз. Қозғолон ҳозир индустриалаш республикадир. Саноат маҳсулотлари билан Иттифоқимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам шўхрат қозонган Қозғолон ўзининг қон, металлургия, кўмир, нефть, химия, енгил саноат ва бошқа саноат тармоқларига эга. Қарағанда кўмири ўзбек хонадонининг иситди, заводларини ишта солади. «Акционер» заводнинг асбоблари ўзбек шифоналарида қўлланилмоқда. Тошкентда ишлаб чиқарилаётган пахта териш машиналари эса Қозғолон пахта далаларида жавлон ўрляпти. «Ўзбекнефть» қуввати Чимкент меҳнаткашларига ёрлик ҳади қилмоқда.

Бухоро ва Қозғолонга ҳам бориб етди. Бу газ қувурлари Қозғолонга ва Ўрол меҳнаткашларига «зағори ёқилди» олиб бориш билангина чекланмасдан, балки қардошларимизга ўзбек халқининг меҳр-муҳаббат ҳисси билан жўш ураётган қалбнинг ҳароратини ҳам олиб бораётди.

Ўртоқ Фозилхўжаева совет кишиларининг бир-бирига самимиётлиги, қадриятини ҳақида гапириб, тошкентлик Шоахмуд Шоахмудов ва унинг хотини Бахри Шоахмудовани аjoyиб ватандарварлик ҳислатларини эслабди ўтади. Бу оила ўша вақтда моддий қийинчиликлар бўлишига қарамай, 12 етим болани асраб олди. Бундай катта жасоратга улар (бу шунинг учун ҳам катта жасоратга ҳақи тарихда бундай факт бўлмаган эди) СССР халқлари ўртасидаги дўстлигини, ўзларининг интернационал бурчларини ҳис қилган ҳолда қадам қўйдилар. Урушдан сўнг бу оила яна 4 болани асради. Шундай қилиб, улар 16 болани тарбияладилар. Шоахмудовларнинг иссиқ қучоғида тарбияланган бу ўғил-қизлар ҳозир Ватанимиз фаровонлиги йўлида меҳнат қилишмоқда, мактабларда ўқишмоқда.

Бу оиланинг олижаноб ташаббусига эргашувчилар кўп бўлган. 50 ёшлик аёл Бахрихон Аширхўжаева турли миллат фарзанди бўлган 8 болани ўз тарбиясига олди.

Қозоқ ва ўзбек халқларининг дўстлиги пахтачиликни ривожлантиришда ўз ифодасини топти. Аjoyиб меҳанизатор Турсукой Охунваннинг илгор тажрибаси қозоқ пахтакор хотин-қизларига ҳам намунадир. Ўзбек пахтакорлари «Пахтаорол» совхозини иш тажрибасини ўз ишларида татбиқ етдилар. Бу — халқлар чинакам дўстлигининг нишонидир.

«Шарқда: вақт тоғини емиради, сув тоғини кемиради, дейдилар. Ленин совет халқларининг дўстлиги вақтига бўйсунмади. Йиллар ўтган сайин бу дўстлик тобора мустаҳкамлана берилади. СССР халқларининг ленинча дўстлигидан мустаҳкамроқ ҳеббир материал табиатда йўқ» дейди Н. С. Хрушчев.

Мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик — Ватанимизнинг буюк галабасидир. Уни кўз қорачиқдай сақлаш — бурчимиз. Олимнинг фикрини Пахтаорол районидagi Дзержинский номи 8-йиллик мактаб директори ўртоқ М. Калисаев тўлдирди.

Катта зални тўлдириб ўтирган, дўст-иноқ яшовчи фарзанд ва набираларига саҳнадаги қизил алвондан доҳи Ленин мамнун боқиб турибди. Ўлмас Ленин орзулари ушалди. Мана шу залнинг ўзига 38 миллат вакили тўпланган. Улар Пахтаорол районидаги 8 та қолхоз ва 4 та совхозда бир ёқадан бош чиқариб, ягона мақсад йўлида меҳнат қилмоқда. Уларнинг ҳузурига Тошкентдан бир гуруҳпа олимлар, маданият арбоблари, ёзувчилар, санъаткорлар меҳмон бўлиб келишди. Биз қуйида катта байрамга айланган кетган ана шу дўстлик кечаси ҳақида ҳикоя қиламиз.

ПАХТА—ҚАРДОШЛИК РАМЗИ

Мамлакатимизнинг юздан ортиқ миллат ва халқлари амалда ҳақиқий тенглик нима эканлигини биринчи марта Октябрь революциясидан сўнггина билдилар. Барча миллатларга бўлган ҳурмат ҳар бир совет кишининг одати ҳисобланади.

Бизнинг кўпмиллатли совет оиламида одамга терисининг рангига қараб эмас, балки унинг меҳнатга бўлган муносабати, коммунизм қурилиши ишига қўшаётган ҳиссасига қараб баҳо берилади.

Ўртоқ Калисаев тенг ҳуқуқли совет республикалари эришган муваффақиятлар ҳақида ҳаяжонлиб гапирди.

Ўрта Осиё республикалари, дейди у, 1960 йилда 1913 йилдаги нисбатан саноат маҳсулотини 60 марта кўпайтирдилар. Бундай иқтисодий тараққиётни СССРнинг барча халқлари ва, биринчи гада, катта оғамиз — улус рус халқининг бебаҳо ёрдами ва мадади тўғрисида қўлга киритди.

Нотик Қозғолондан Ўзбекистонга ҳади етилган катта тортиқ ҳақида сўзлаб, «Пахтаорол» совхозини коллективининг бу тадбирини мамнуни билан қарши олганлигини эслабди ўтади.

Ўзбекистонда пахтачиликни кенг меҳанизациялаш соҳасига катта эътибор берилмоқда. Теримини машиналаштирган бу республиканинг кўпгина хўжаликлари тажрибаси энди бизга аjoyиб намуна бўлади.

БИЗ БИР ТАН

Пахтаорол районидagi Ямбўл номи қолхоз раиси Носир Имомқулов ўзи рақбарлик қилаётган коллектив фикр-ўйларини ифодалаб, бундай деди: — Пахта ороли (Қозғолон) ҳади етган ерларнинг пахта денгизи (Ўзбекистон) нга қўшилиши у м у н и й ишимиз манфаатининг ифодаси бўлиди, биз бунинг бутун қалбимиз билан табриқлаймиз. Пахтачилик — Қозғолон учун ёрдамчи хўжалик. Ўзбекистон учун эса ҳал қилувчи соҳа. Шу сабабли бизга ўхшаш пахтакор хўжаликларга энди эътибор янада қуцайди.

Қолхозчиларнинг ҳаммаси, олдимизда пахтачиликни юксалтириш вазифаси турган экан, «биз бир тан» билмаганимизни ўрганимиз, билганимизни баҳам кўрамиз, демоқдалар.

Раис қолхоз далаларида бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилаётган ўзбеклар, руслар, қозоқлар, қирғизлар, тожиклар ва бошқа миллат вакиллариинг иноқлиги, умумий ишдаги ҳамдамлиги ҳақида ҳаяжонлиб сўзлади.

Дзержинский номи бўлим ишчи-хизматчилар коллективининг пахтакорлар бизга келиб ўз иш режалари, муваффақиятлари билан ўртоқлашдилар ва Ўзбекистонга янгида қўшилган жойлардаги қозоқ хўжаликларга ёрдам берадилар деб ишонади, — деди нотик.

1962 йилда Дзержинский номи бўлим 1033 гектар майдондан 3725 тонна, яъни гектардан пландаги 34,6 ўртача 36 центнердан ҳосил қўқурди. Шундан 2000 тоннадан ортиқ ҳосил машиналар ёрдамида териб олindi.

Ўртоқ Калисаев мамлакатга донг таратган пахтаоролликларининг меҳнаткаш кишилари ҳақида гапирди. Турли миллат вакиллари ишлаган бу совхозда халқлар дўстлигининг илҳомбахш кучи ўз самарасини бермоқда.

Дўстлигимиз мустаҳкамланавер экан, муваффақиятларимиз ҳам юксалаверадди, — деди провардига нотик.

Минбарда қорға а л п оқ шоири Обитов Туримбетов. У дўстлик ҳақидаги шеърини ҳаяжонлиб ўқиди.

ДЎСТЛИК

Эй, қозоқ, қалбим ёздай ёлқин қозоқ,
Ҳар сузи напс қозоқ, оқин қозоқ,
Тоғлари пўлат билан кўмирга бой,
Ерининг мағзи-мағзи олтин қозоқ,
Қирларинг шовуллаган сариқ бугдой,
Бошоғи кунбеткайдан анар тугдай,
Элеватор оғизга тўйилар дон
Баҳорда шарқираган қизил сувайда,
Яйловнинг тўла чорва дурдин-дурдин,
Эрт, сўт, мой давлатинг ҳам тиниқ кўрининг,
Қур-рейлаб отда миниб турганингда
Яшаш туғли тўқсон, савсар бўрининг,
Эй қозоқ, сакки қозоқ, мизра қозоқ,
Дўстларинг дўстлигининг мизра қозоқ,
Ўз лрим миллион гектар ер-сувининг
Ўзбекча фойдалан деб бердинг узон,
Тарихий имзо билан чиқди хатинг,
Кенг феъл, кўли оқин қозоқ отинг,
Ўзбегим жигарим деб, Пахтаорол —
Борлигин бағишладим мард элатинг,
Сир бўли қизилқўннинг ёқасидир,
Мизрачул Кустановнинг орқасидир,
Ўзбегим етиштирган ҳар кап пахта
Бу ердан эл-юртга совғасидир.
Қўп йил, барана топ, қозоқ халқи,
Дўстларинг ошиб, дўстинг билан балқиб
Коммунизм биносини курабериб
Иш билан, меҳнат билан қаллиб-қалқиб,
Қизсини нундан кунга дўстинг тўйиб,
Дўстларинг оғиз чўзса оқини кўйиб,
Мустаҳкам ўзбек-қозоқ дўстлигига
Қўй қимизини, ичяйини ҳумор бўлиб.

С. АКВАРИЯ таржимаси.

ОЛИЙ СОВЕТ— ХАЛҚ ОРГАНИ

ТошДУ доценти, юридик фанлар кандидати З. Иномжонов ўз сўзини яқинлаштириб келётган совет сайловларига бағишлади.

Ўзбекистон ССР Конституцияси бўйича, республика Олий Совети — давлат ҳокимиятининг юқори органидир. Республикаимизнинг 18 ёшга етган ҳар бир граждани, қайси ерда ва миллатта, жинсда, динга мансублигидан қатъий назар, сайловларга қатнашиш ҳуқуқига эга.

Халқ сайлаб қўйган депутатлар составида ўзбеклар билан бир қаторда руслар, қозоқлар, украинлар ва бошқа миллат фарзандларини кўриш мумкин. Депутатларнинг меҳнаткашлар манфаатини қўлашдан, халқ нақзини бажаришдан ўзга бурчи йўқ.

Ўртоқ Иномжонов совет сайлов системасининг демократик принциплари, буржуа сайловларидан беғис фарқи ҳақида ҳаммага тўшунарли қилиб сўзлаб берди.

— Бизнинг сайлов системамиз, — деди у, — ҳар қандай чеклашлардан ҳолидир. Бир қатор буржуа мамлакатларида сайловчиларнинг ўртоқлиги, мол-дунёси назарга олинади. Португалия, Испания, Швейцария, Эрон, Миср, Мексика, Аргентина каби мамлакатларда бўлса хотин-қизлар сайлаш ҳуқуқидан маҳрум етилган. Айрим буржуа мамлакатларида эса ҳарбий хизматчилар сайловга қатнаштирилмайдилар.

Британия доминионлари, Канада, Жанубий Африка Иттифоқи ва бошқа жойларда маҳаллий аҳоли ҳамда миллатлар сайлов ҳуқуқларига эга эмас. Иккинчи ва миллий наместини Америка Қўшма Штатларида ҳам кенг аёқ олган. Бу мамлакатда яшовчи 14 миллион негрлардан 10 процентинга сайлов ҳуқуқига киритилди, улардан овоз берувчилар бир процентдан ошмайдилар.

Буржуа парламентларига бўладиган сайловларда мустамлака аҳолиси сайлаш ҳуқуқидан батамом маҳрум етилган.

Бундай антидемократик системаларга қарши ўлароқ, биздаги сайловларда ҳамма тенг ҳуқуқли, ҳар қайси сайловчи бир овозга эга. Меҳнаткашлар депутатларининг ҳаммаси бевосита сайлаш ҳуқуқига эга бўлган грандлар томонидан сайланиб қўйилдики, бу депутатларнинг сайловчилар олдидаги масъулиятини оширади.

Биздаги сайловлар бутун халқнинг Коммунистик партия теварига мустаҳкам жипслашиши шароитида ўтади.

Ўзбек шоири Эсон Раҳимов ўз шеърини халқлар дўстлигининг ижодкори Ленинга, бу дўстлигининг аjoyиб тилсоти бўлиб қолган Мирзачўлга бағишлади.

Бобом меҳри тушган жой

Ленин бобом кабинетлари,
Оддийгина бюрократ бари.
Ўй тўрида катта харита
Ўранилган биттама-битта.
Унда ёзиқ ҳар шаҳар,
қашлоқ—

Ейиқ йўлини ўзгартирган дарё,
Ейиқ боғлар, боғинг эккан тоғ,
Ейиқ бунда ёшаркан дўн,
Турар мана Мирзачўлнинг ҳам,
Ажин босиб кекса юзини,
Гапирардиди ерим дамбадам
Тетик тўтиб алмо дўнни!
Қандай шодлик! Бобом

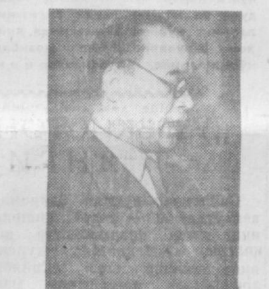
нафаси,
Бобом қўли тегибди унга.
Қандай шодлик! Баҳор

нафаси,
Гуллаш даври етибди унга.
Бобом ўш тўқсини дебди
Тўғон солиб сува бой Сирни!
Бобом ўш қамчилиб ебди
Гуллаштин-қим қўла, дала,

қирғиш
Жон қирғиш кекса ерима
Эшитканда биринчи қуйиб.
Шодлиқдан сизмас терисига,
Кўп кутган-қан шундайди

тўйини.

Иш борибди тўхтамай бирдам,
Совуқ қишлар ёздай тўйилди.
Иш борибди саратонда ҳам,
Худди баҳор дамдай тўйилди.
Шамол сабо бўлиб елибди

Ҳар ботирга ҳордиқ бағишлаб,
Тўқтин уриб дарёни келибди
Ҳар ботирни қўтлаб,
оққилиб,
Мана энди қаманинг ўзи лол,
Қўқсида гул чаман очилди.
Бол арқлар тўлазани бол
Келишаркан қаллардан учиб!
Мирзачўлнинг — оёб
гулхонам —

Коммунизм сенданг чирод,
Мирзачўлнинг — ёйлаб

нурхонам,

Сенсан бобом меҳри

тушган жой...

Эсон РАҲИМОВ.

Мирзачўлни забт этаётган кишиларнинг шижоаткорона ишлари совет халқлари ленинча дўстлиги шайинга қўйланаётган илҳомбахш гимн бўлиб қарангилармоқда. Ўзбекистон Сийсий ва илмий билимлар тарғувчи жамияти тошкентлик фан, маданият ва санъат аҳлилардан бир гуруҳининг бу ерга чақириб, яхши тадбир ўтказди.

Пахтаоролликлар меҳмонлар кўрсатган концертдан бениҳоя мамнун бўлидилар. Бу концертда дўстлик қўшиқлари баралла янгради.

Р. НОРЖИГИТОВ.
Тарих фанлари кандидати.
С. МУСАЕВ.

Оқ йўл, қизим!

Бир вақтлар «ўтхонали катта машина» чикибди шаҳарлар ўртасида каттаб одамларни ташриш» дейилганда кишилар: «таваб» деб, таажубдан ёқиб ушлаган эдилар.

Ҳозир эса кишиларнинг бе-малол фазо қўйнига учияпти, кониот сирларини ўрганишгапти. «Ўтхонали машиналар» бир мартагина кўриш иштиғи билан ёнган оддий меҳнаткашларнинг фарзандлари бугун қудратли тепловозларни ҳайдаб, пўлат излар узра катта составларини боқаришяпти.

София ҳам оддий меҳнаткаш ўзбек хонадонининг қиз, эл фарзанди. Унинг тарбиявий ҳоли минглаб меҳнатсевар ўзбек аёлларининг тарбиявий ҳолидан фарқ қилмайди. Кўп қатори у ҳам ўз бахтини, истибодни ухал меҳнат билан қўлга киритди.

... Тошкент вокзали. Перрон кишилар билан гавжум. Кутувчиларнинг қўлида гул дасталар. Мана, поезд ҳам кириб келди. У зоқ сафардан қайтган. Вагонлар эшиги очилиб катта-кичик чемадан кўтарган йўловчилар тўша бошладилар. Қариндош-уруғлар, таниш-билишлар, ёр-биродарлар қўчоқ очиб қўриша бошладилар. Солдат шинелидаги ўсиришни нуроний она иссиқ бағрига босади. Келганлар ҳам, кутиб олувчилар ҳам шод. Машинанинг хонаси ойнасидан ярим қоматиини чиқариб турган қорачадан келган аёл бу халқоли ўтхонашувларини майин кўли билан кузатиб турибди. Зоқ манзил-кузатилган кўнгалан кишиларнинг вақтида етказиб келиш учун бу аёлнинг туғилганини мижа-қўмақ ўтказганини ана шу пасажирлар биллашяпти.

Бўлмасамчи! Бугунги олий ҳурмат ана шу меҳнатларга муносабат муқофот.

вазифасини сидқидилдан бажариши тўғрисида алоҳида кўзга ташлана бошлади.

Ҳар бир киши мақсад сари дадил иштилас албатта унга еришади. София ҳам ана шундай иродали кишилардан. У ўзининг техника билимининг тинмай ошириши, ўқиб ўрганиши натижасида қисқа фурсатда техник тайёргарликдан ўтиб, машинист ёрдамчилигига имтиҳон топширади.

— Саидова,—деб ҳикоя қилади лаборатория бошлиғи Капиталина Александровна,—ишлаб чиқаришда илгор бўлиш билан бирга шахсий ҳаётда ҳам

бошқаларга ўриқ кўрсатади. Унинг тотув турмушини кўрсатиш ҳавасининг келди, София икки фарзандининг онаси, уй ишларида ҳам аъчил Турмуш ўртоғи А. Мухамедиевнинг челиги заводининг сараловчисини, пелогонага институтда сиртдан ўқийди. Ёр-хотинини ақилли, бир-бирига дўст, меҳрибонлиги кишини кўнвонтиради. София бўлса темир йўл инженирлари институтининг 4-курсидан сиртдан билим олмоқда.

Тепловоз депосида ким билан гаплашаманг, оддий ишчининг, раҳбарини, хушлас Саидова ҳақида ҳурмат билан гапиряпти. Унинг меҳнатларини кўнвониб қарзлашади. Шунинг республикамиз Олий Совети депутатлигига бир овоздан номзод қилиб кўрсатди. Кеңаша эълон қилинган номзодлар рўйхатида София Саидованинг ҳам исми-фамилиясини учратамиз. Депо коллективини ҳеч кишиланмай София республикамизнинг олий органига ўзларининг вакиллари қилиб кўрсатишган экан, демек унга ишончлари юксак!

... 15—16 вагон уланган тепловоз юриш олдиндан сўнгта сигнални чалдида. Пўлат изларда гилдираклар айлана бошлади, пасажирлар юмшоқ кўпелар, полкаларга жойлашдилар. Йўловчилар вагон ойналаридан қўл силкинтишмоқда. Машинанинг хонаси ойнасидан ана ўша аёл қоматини ташқари чиқариб тийран кўзларини зоқларга тикиб борапти. Олдинда катта сафар.

Оқ йўл, қизим!

Х. НАСРИДИНОВ.

У. РИЗАЕВ.

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Тўхтахоннинг ўйлари

— Ойишон сиз ҳам зевно бошқаларга бўлган, пахтадан илҳом оламансиз, сандиқда жўда кўп мактос қорғолариниз ҳам бор, айтинг қандай қилиб...

Тўхтахон бир кун совхоз марказида бўлган йиғиндан қайтибди онасини дабдурустдан ана шундай сўраққа олди. Ажабланган Рисолат хола — фарзандининг чакнаб турган қўй қўзларига меҳр билан боқиб деди:

— Ўзи кима гап, оппоқ қизим?

— Ўйишонда бошқалар мен ҳам зевно бошқаларим, бизнинг 40 гектар пахта майдониниш бўлади. Айтиш 4 қиз ишлаймиз. Ўзиниш билансиз, Жумагул, Хадича, Тўйиш дўгонларим билан.

Она қизининг қалбини тўқинтираётган эзу орузини дарров пайкаб олди. «Қўйиб туртинсизки, биз тўртөөимиз ҳам ишмиз, тажрибалиримиз ҳам унча кўп эмас», дедирди Тўхтахоннинг андишли боқини.

— Бўлмасе қулоқ сол қизим!.. У пайтда сен 5—6 ёшли жезжи қиз эдинг. Раҳматдан отанг аса дехқон боласи бўлган, ерга иш қиланг эди, — вақимини гап бошлади она. — Ҳа, олтиариқлик дехқонларининг бари шунанга.

Қишлоғимизда «Мирзачўлга, яъни ер оғани борайлик» деган чакна қириқча биринчи бор отилиб қиққан ҳам отанг бўлган. Галай дехқон қириқча хўжалик бўлиб мана шу ерга келганмиз. У пайтда бу жойлар қалма қалмашар, тўқайор, шўр ерлар эди. Ер бетиини очилган деган одам барини енгар экан. 3—4 йил ичида мана шу ерлардан пахта оладиган бўлиди. Ана ўйишда гафратини ичмиз сизга далага отиламиз, «Рисолат зевно» дейишарди мени. 80 гектар еримиз бор эди, ҳамма иш қўлда қилинар,

эгр кетмонга келарди. Лекин ерлиги меҳр қўбсанг, болам, ҳар қандай қишлоқлик ҳам қўбсанг қўбсанг экан. Сўрунсанга планни очибди бажаравердик. Ҳозирдаёй пахта териш, қўрақ чўвиш машиналари қаққа эди дейсан. Сенинг бўлса қўбсанг

машина. Унинг тилини ўзинг билансан қизим, дадил қиришаверинелар.

Тўхтахон шу тўни ала маҳалга ухлай олмади. Совхоз дигрекциясида бўлиб ўтган йиғин... ундаи тортишувлар ҳақида йўқларди. Ахир ростда, ўтган йили тажриба хўжалиқи ҳисобланган «Малик» совхозини техникдан фойдаланиш соҳасида оқсав қолса яхшимиз. Бунинг Тўхтахонга ҳам одади катта. Ахир у аввалги йили тракторчилик курсини тўғайиб, дастлабки йилик 70 тоннага яқин пахта тереан эдику, 1952

йили эса машина теричига пухта тайёрлик бўлмагани тўғрисида 56 тоннагина пахта териб, 120 тонна тереан деган орузларни ушлайди қолди. Тенг қўла р а р и ш ида уладди ҳам. Ишлаб чиқариш йиғинида у

ҳам ўз режасини айтди. 40 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнер ҳосил берамиз, ҳосилнинг 90 процентини, яъни 120 тоннага яқин пахтани машинада тереан деб мажбурият олди.

Тўхтахон бу гапларни онасига бирма-бир айтмаган бўлса ҳам ҳақиқий дехқон аёли қизининг қалбига нималар кечаетганини ўқиб туради. «Тўхтахон оғир меҳнатдан қочмайди, сўзга рўза ичида қотган, унинг бақувает бармоқлари қўчоққўчоқ пахтаини териб қарачини билмаган. Уни зевно бошқали қилишпоти, майли, уйдасидан чиқарди деган фикрларни дилидан ўтказарди.

Орадан ҳафта ҳам ўтмай Тўхтахоннинг зевносига қарашли ерда яхоб берилиб, арақ-эвурулар тўзаланиб бўлиди. Зевно бошқали сўзчилар Сармон ака Ўсмонов билан Абдиқўли ака Ортиқовларнинг ишидан маъниқ бўлди. Энди қизлар кунча эрта туриб, қоржамаларини қийиб олиб, совхоз марказидаги ремонт устонасига қатнашди. Уларнинг тўртталови ҳам тракторчи. Ўз селкаларини ремонтдан чиқаришлари керак.

Декларнинг ҳар бири биттадан селкани очиб ичидаги бутун қишларини қўздан кечиршиб, сизган, ишдан чиққанларини янгилашди, модлашди. Тахт бўлач:

— Тайёр, деб қўйишарди.

Шундай пайтларда Хадича:

— Ўртоқжон, қўбсангиз тўқимиз, — деб сўраб қўйди.

— Ҳа, дўстларим, қайдам сизлар ҳам шундайми, мен мана шу машинани қўбди деуенча юргимда базисоли дт днади дейманда! — дедирди Тўхтахон. Ана шундай қушларнинг бири-

да қизларни клубдаги йиғилишга чақириб қолдишди.

Совхоз клубида одамлар кўп. Бу ерда улар республикамиз ҳуқуқиятига ани олий органида депутатликка номзод кўрсатиш учун йиғилишган. Бивисаи совхоздан эмас, қизини «Ленинград», «Правда» қолхозларидан ҳам сайловчилар келишган.

Минбарга бириккетин кўтарила

